

In de rubriek **Pedagogisch Nieuws** bespreekt steeds een andere medewerker van het **Amsterdams Centrum voor Kinderstudies (ACK)** belangrijke en actuele ontwikkelingen in het gezin, op school of in de instelling. Ditmaal een bijdrage van juriste **Geeske Ruitenberg**, werkzaam bij de afdeling **Privaatrecht** van de **Vrije Universiteit** en lid van het **ACK**.

P E D A G O G I S C H N I E U W S

Kinderontvoering: de mythe voorbij

Geeske Ruitenberg

De media besteden regelmatig aandacht aan internationale kinderonvoering. Meestal naar aanleiding van een 'incident.' Onlangs was dit weer het geval toen twee door hun vader ontvoerde kinderen naar de Nederlandse ambassade in Syrië waren gevluht. Ondanks het zeer zonnige weer regende het ongenueanceerde en feitelijk onjuiste reacties in kranten en op internetfora. Hoewel de moeder veel steunbetuigingen kreeg en de kinderen 'dapper' werden genoemd, waren er ook mensen die het weliswaar 'zelig' vonden voor de kinderen, maar over de moeder oordeelden dat het 'haar eigen schuld was'. Immers, zo redeneert men, als je met een islamitische man trouwt, dan weet je waar je aan begint. Als de relatie is beëindigd, ontvoert hij de kinderen naar een islamitisch land en zie je ze nooit meer. Journalisten deden ijverig mee aan deze stigmatisering. Bijvoorbeeld door een bijdrage met als titel 'Hoe hou je het uit met je Arabische man?'

Inderdaad zijn er vaders die kinderen ontvoeren naar landen zoals Egypte, Marokko, Syrië en Libanon. Deze landen zijn geen partij bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag 1980. De kans dat een kind terugkeert uit een van deze landen is daardoor kleiner dan in geval van ontvoering naar een van de 75 landen die wel partij zijn. 'Gelukkig' worden de meeste kinderen – ongeveer tweederde – vanuit Nederland ontvoerd naar een land dat wel is aangesloten bij het verdrag. Veel ontvoeringen vinden dus plaats naar landen als Frankrijk, Engeland, de Verenigde Staten en Spanje. Bovendien was het vorig jaar, anders dan men vaak denkt, in 63 procent van de zaken de moeder die de kinderen vanuit Nederland ontvoerde. Bij ontvoeringen naar Nederland ging het in 2005 zelfs in 71 procent van de gevallen om moeders. Moeten we op basis hiervan (buitenlandse) mannen adviseren om niet met (Nederlandse) vrouwen te trouwen? Dat

lijkt me net zo onzinnig als de adviezen, waar het op het wereldwijde web van wemelt, met als strekking dat een Nederlandse vrouw vanwege de kans op kinderonvoering geen relatie moet aangaan met een islamitische man. Dat vooral Arabische vaders kinderen ontvoeren, blijkt een mythe te zijn.

Door sommige vaders werd de publiciteit rond kinderonvoering aangegrepen om aandacht te vragen voor het feit dat ook binnen Nederland kinderen worden 'ontouderd'. Zij vragen zich af waarom er zoveel belangstelling is voor moeders die internationaal van hun kinderen gescheiden zijn, terwijl er op nationaal niveau zoveel (meer?) vaders zijn die hun kinderen niet zien. Hoewel deze vaders vaak de kritiek krijgen dat dit 'iets heel anders is', zie ik tenminste twee overeenkomsten. In beide gevallen betreft het een eenzijdige actie van een ouder, waardoor het kind gescheiden wordt van de andere ouder. Hoewel hiervoor gegronde redenen kun-

nen zijn en de ouder soms meent in het belang van het kind te handelen, geldt in het algemeen dat een kind recht heeft op contact met beide ouders. Dat uitgangspunt zouden alle ouders voor ogen moeten houden. Het kind, waar het uiteindelijk om gaat, is nu in beide situaties te vaak de dupe. Eén van de ouders bepaalt en het is (mede) het kind dat hiervoor de rekening betaalt.

Het zijn zowel vaders als moeders die op nationaal en internationaal niveau hun kind contact met de andere ouder ontzeggen. Laten we niet stigmatiseren, maar ouders zodanig faciliteren – onder andere via meer en betere voorlichting, mediation en door een landelijk dekkend stelsel van omgangshuizen – dat zij beiden contact met het kind kunnen houden. Dan zijn zij samen in staat de toekomst van het kind te bepalen en wordt voorkomen dat het kind de rekening gepresenteerd krijgt.